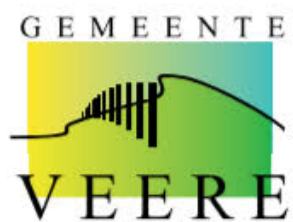

2e Bestuursrapportage 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	2
Speerpunten.....	3
Monitoring.....	8
Activiteiten in 2023	8
Financiële kaders.....	11
Knelpunten/aandachtpunten:	11
Financiële rapportage.....	20
Immateriële vaste activa (x € 1.000)	33

Inleiding

Inleiding

De bestuursrapportage bestaat uit een tweetal onderdelen die we samengevoegd hebben in één rapportage:

- beleidsrapportage;
- financiële rapportage.

In de beleidsrapportage rapporteren we , in lijn met het plan van aanpak voor de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport, inhoudelijk op de zes speerpunten uit het programma op hoofdlijnen **2022-2026 'Veere breed verbinden'**:

- o Verbetering van de dienstverlening
- o Versterking van de ambtelijke organisatie
- o Een gedragen parkeerbeleid
- o Urgentie voor wonen
- o Duurzaamheid
- o Een gezond financieel beleid

Daarnaast rapporteren we op overige onderwerpen:

- o Balans leefbaarheid, toerisme en handhaving
- o Multifunctionele accommodaties
- o Omgevingswet
- o Landschap en groen
- o Openbaar vervoer
- o Sociaal domein
- o Oekraïne
- o Economie

Met de financiële rapportage brengen we u, conform de financiële verordening, op de hoogte van de volgende zaken:

- financiële mutaties uit de collegevoorstellen;
- financiële afwijkingen op lopende budgetten.

Een leeswijzer voor de financiële rapportage is terug te vinden bij dit onderdeel.

In deze rapportage geven wij zowel inhoudelijk als financieel een doorkijk van de begroting 2023 tot ongeveer begin september 2023. We hebben een inschatting gemaakt

van de te verwachten baten en lasten per eind 2023 en daar de budgetten op afgestemd. Eventuele bijstellingen zijn opgenomen in de begrotingswijzigingen.

Speerpunten

1. Verbetering van de dienstverlening

Doelstelling

We verbeteren onze dienstverlening aan ondernemers en inwoners.

Maatregelen en acties

We ontwikkelen de digitale dienstverlening.

We voeren het plan van aanpak dienstverlening en participatie uit.

Resultaten

De resultaten van de onderzoeken Burgerpeiling, Ondernemerspeiling en Klanttevredenheidsonderzoek (KTO) Balie zijn bekend en met u gedeeld. We werken nu met een dynamisch uitvoeringsplan aan diverse verbeteracties. Een aantal acties voerden we al door. Ook bereiden we ons al voor op de "paspoortpiek" in 2024. Het aantal reisdocumenten dat verloopt neemt dat jaar enorm toe. Ter vergelijking: in de maanden maart tot en met juni 2023 ging het om 322 reisdocumenten, in diezelfde periode in 2024 zijn dat er 1576.

Inwoners en ondernemers maken veel gebruik van het online kanaal. Iedere maand ontvangen we honderden elektronische formulieren. Voor de Burgerzakenproducten zoals een aangifte verhuizing en het aanvragen van een uittreksel zien we door de jaren heen steeds hogere percentages "online" aanvragen. We stimuleren het gebruik van het online kanaal, maar ondersteunen natuurlijk ook onze inwoners die hiervan geen gebruik kunnen of willen maken.

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Het landelijke digitale stelsel omgevingswet (DSO) ondersteunt straks veel processen en is erg belangrijk. Onze ambitie is dat het niveau van onze dienstverlening minimaal gelijk blijft. En daarom zijn we volop actief met de voorbereidingen. Dat doen we zelfstandig maar ook in samenwerking met andere overheden in de regio. Het nieuwe informatiesysteem voor vergunningverlening (WABO, straks dus Omgevingswet) is al een aantal weken in gebruik. Daarnaast zijn we druk bezig met de implementatie van een informatiesysteem dat de klant in het DSO helpt met zogenaamde vragenbomen. Alle voorbereidingen vragen veel capaciteit van de organisatie.

We verwachten uiterlijk 1 oktober nog een nieuw informatiesysteem in gebruik te nemen. Het gaat daarbij om aanvragen voor bijvoorbeeld een evenementen- of APV-vergunning.

We zijn bezig met het vernieuwen van visies voor dienstverlening en informatievoorziening. Het beleidsplan informatievoorziening is gereed en klaar voor bestuurlijke besluitvorming binnen ons college. We delen het plan daarna met uw raad via de ingekomen stukken. Kort daarna volgt het document dat betrekking heeft op dienstverlening.

2. Versterking van de ambtelijke organisatie

Doelstelling

In ons programma op hoofdlijnen 2022-2026 "Veere breed verbinden" gaven we aan de ambtelijke organisatie te willen versterken met als doel het verbeteren van onze dienstverlening.

Maatregelen en acties

1) We brengen de topstructuur in de organisatie op orde.

- 2) We investeren in de personeelsformatie.
- 3) We bouwen waar mogelijk langlopende inhuur om naar vaste invulling/formatie.
- 4) We voeren de aanbevelingen van het Twynstra Gudde rapport naar aanleiding van het verkennend organisatie onderzoek verder uit.
- 5) We hebben extra aandacht voor arbeidsmarktbeleid.
- 6) We hanteren een goed werkgeverschap.

Resultaten

1) We benoemden in juli 2022 een waarnemend directeur/secretaris en startten in maart 2023 met de werving voor permanente invulling. Het benoemingsbesluit namen we in april. Ook stelden we inmiddels een manager programma's en projecten aan en een strategisch adviseur bestuur en management.

Vanaf juni 2023 is de functie van gemeentesecretaris/algemeen directeur structureel ingevuld. Er wordt nu verder 'gebouwd' aan de organisatie zoals de uitwerking van de Visie en de verbetering van de span of control waaronder de invoering van Teams. De ontwikkeling van het projectmatig werken en de strategische agenda krijgen de gewenste aandacht.

2) We hebben de formatie uitgebreid en ondernamen veel acties om (al langer openstaande) vacatures in te vullen. Aan het einde van het eerste kwartaal waren er (de vacatures waarvoor inmiddels serieuze gesprekken met kandidaten lopen niet meegeteld) nog drie vacatures niet ingevuld.

Ondanks de moeilijke arbeidsmarkt worden nagenoeg alle extra formatieplaatsen structureel ingevuld door nieuw geworven medewerkers. Het personeelsbeleid wordt steeds meer afgestemd op het aantrekken en behouden van goede en tevreden medewerkers.

3) We hebben op functies (als afdelingshoofd P&P, secretaris, vergunningverleners, adviseurs, juridisch planologen) waar langdurig op werd ingehuurd nu invulling gegeven door medewerkers in eigen/vaste dienst aan te trekken en te benoemen. Dit geeft op jaarbasis een besparing van zo'n miljoen euro. Dit bedrag is echter niet direct te herleiden in de begroting omdat het totaal bedrag aan personele kosten door meerdere factoren wordt beïnvloed (onder andere de doorgevoerde formatie uitbreiding en de CAO loonsverhoging).

Inhuur richt zich nu vooral op de drie niet ingevulde maar al langer openstaande vacatures, ziektevervanging, overbrugging tussen vertrek vorige en komst nieuwe medewerker en zeer tijdelijke klussen.

De hierbij ingezette lijn, waarbij veel inhuur is omgezet naar vaste medewerkers, wordt voortgezet en wordt versterkt door de recentelijk aangetrokken recruiter.

4) We voerden inmiddels de eerste aanbeveling van het Twynstra Gudde rapport (TG) rond het op orde brengen van de topstructuur in de organisatie volledig uit. Met de vaststelling door het MT van de nieuwe organisatievisie ("LEV") is ook gehoor gegeven aan de tweede aanbeveling. In maart nam het MT ook een besluit over vermindering van de 'span of control' van afdelingshoofden. Dit vindt in het tweede kwartaal verder zijn weg naar de medezeggenschap en de bestuurlijke besluitvorming om daarna te worden geïmplementeerd.

Met de ook al ingevoerde vaste structuur van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel zijn daarmee dan alle aanbevelingen van het TG rapport uitgevoerd.

De medezeggenschap Veere heeft inmiddels een positief advies gegeven over de verdere invulling van de herziene 'span of control'. Er is gestart met het vormen van nieuwe teams en teamleider, wat in 2024 verder vervolg gaat krijgen.

5) We voerden een woon-werkvergoeding in, pasten de regeling bijzondere beloning aan en benoemden een recruiter die in het eerste kwartaal ook daadwerkelijk aan de slag ging.

Alle personeelsinstrumenten zijn gericht op het behouden en aantrekken van de juiste medewerkers. Actieve benadering van de (potentiële) arbeidsmarkt maakt hier onderdeel van uit.

6) We evalueerden de thuiswerkregeling en hielden diverse sessies met categorieën medewerkers (jonge ambtenaren, medewerkers 25 jaar of langer in dienst, enz.). Hier vloeien diverse acties uit in het kader van goed werkgeverschap, afgestemd op wat deze medewerkers in dat kader aangaven.

Als onder 5. Daarnaast worden activiteiten ontplooid om medewerkers ook persoonlijk te binden aan de organisatie (speelcafé, sportdag, enz.)

3. Een gedragen parkeerbeleid

Doelstelling

Het parkeerbeleid kent meerdere doelen.

- Het verbeteren van de leefbaarheid; het reguleren van het parkeren vermindert het zoekverkeer in de woonomgeving en zorgt voor vrije parkeerplaatsen nabij huis. Ook draagt het bij aan het meer autoluw maken van drukke kernen.
- Het mee laten betalen van bezoekers aan voorzieningen; bezoekers dragen bij aan het in stand houden en/of realiseren van voorzieningen in de gemeente Veere.
- Het uniformeren van het beleid langs de gehele kust.
- En tot slot het beïnvloeden van de mobiliteitskeuze; door het parkeren (duurder) betaald te maken overwegen mensen mogelijk eerder te kiezen voor een duurzamer alternatief, zoals bijvoorbeeld de fiets.

De doelstellingen zijn gebaseerd op de ambities uit het collegeprogramma om de leefbaarheid in de kernen te vergroten en duurzame mobiliteit te bevorderen. Het college hecht wel groot belang aan dat het parkeerbeleid ook gedragen moet zijn door de kernen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan om deze doelstelling te bereiken?

We spraken met stakeholders in de kustkernen over het parkeerbeleid.

Om het draagvlak voor het parkeerbeleid te vergroten is in september 2022 uitgebreid met vertegenwoordigers in de kernen gesproken over het parkeerbeleid. Op basis daarvan zijn diverse acties ondernomen waarover in de 1e burap al is gerapporteerd.

Resultaten

In augustus 2023 spraken we opnieuw met de stakeholders om de acties te evalueren en eventueel nieuwe knelpunten te bespreken. In het algemeen is men tevreden over het huidige parkeerbeleid. Er zijn wel wat kleine aandachtspunten, deze worden nog gerapporteerd aan de raad met zo nodig voorstellen om het beleid verder te verbeteren.

Zie voor de financiële resultaten de toelichting op parkeren op pagina 21.

4. Urgentie voor wonen

Inleiding

In Veere neemt de doelgroep 80+ naar verwachting significant toe. Inwoners willen en moeten langer zelfstandig wonen, maar de woningvoorraad is daar niet op berekend. Er is een tekort aan levensloopbestendige woningen. Daardoor komt doorstroming niet op gang en is het ook voor starters en gezinnen lastig om aan een geschikte en betaalbare

woning te komen. Dit betekent meer betaalbare en levensloopbestendige koopwoningen bijbouwen.

De wachtlijst voor een sociale huurwoning in Veere neemt toe. Om de wachtlijst terug te dringen én het groeiend aantal aandacht- en urgentiegroepen vlot een huurwoning te kunnen bieden, zullen we meer sociale huurwoningen bijbouwen.

Wat zijn de doelstelling(en)?

We geven uitvoering aan het Programma Wonen, waar wij als doel hebben gesteld tot en met 2030 ca. 852 nieuwe woningen te bouwen. De nieuwbouwprogrammering is hierin onze leidraad en onze planning. Met de inzet van een Taskforce Wonen versnellen wij de realisatie van betaalbare woningbouwprojecten (regulier en flex).

Wat is de reden voor de doelstelling?

Een tekort aan woningen voor met name de doelgroepen senioren, starters en sociale huurwoningen voor de aandacht- en urgentiegroepen. Wij geven hiermee invulling aan onze lokale behoefte maar ook aan de Rijksdoelstellingen zoals omschreven in de Nationale Woon- en Bouwagenda. Het Rijk heeft als doel landelijk 900.000 woningen toe te voegen tot en met 2030. De Veerse bijdrage aan deze doelstelling is opgenomen in de Zeeuwse Woondeal.

Wat doen we om de doelstelling te bereiken?

1. Het opstellen van de Nieuwbouwprogrammering (NBP).

Eind vorig jaar heeft de raad het Programma Wonen aangenomen. In dit programma is een aanzienlijke bouwopgave voor Veere opgenomen. We hebben de ambitie om de komende jaren tot en met 2030 zo'n 852 nieuwe woningen te bouwen. Een voor Veerse begrippen ongekend aantal woningen. Bij het Programma Wonen hoort ook een nieuwbouwprogrammering (NBP). De NBP is financieel doorgerekend en integraal besproken. De NBP is zo goed als af en zit in de laatste fase van (besluit)vorming. We informeren de raad over de totstandkoming en uitvoering met vaste regelmaat.

2. Constructie voor betaalbare koopwoningen.

Met Zeeuwsland hebben wij afgesproken dat zij nieuwe levensloopbestendige sociale huurwoningen in diverse kernen bouwen. Hiermee creëren we doorstroom in de sociale huurwoningen. De vrijgekomen oudere sociale huurwoningen met een goed energielabel zullen als sociale koopwoning worden verkocht aan koopstarters. Dit gebeurt volgens de regeling 'Kopen naar wens'. Met deze regeling heeft Zeeuwsland het eerste terugkooprecht van de woning. Hierdoor blijven deze woningen betaalbaar voor toekomstige koopstarters. Bij ontwikkelingen waar marktpartijen betrokken zijn, is de stelregel dat tenminste 2/3 van de koopwoningen betaalbaar moet zijn (tot € 355.000 v.o.n.).

3. Flexwonen.

Wij voegen in de jaren 2023 en 2024 in totaal 40 flexwoningen toe aan de Veerse woningmarkt. Hiermee hopen wij de druk op de sociale huur sneller te verminderen.

4. Wonen met zorg.

Met een grote en groeiende groep ouderen in Veere is het van belang goede woonzorgvoorzieningen te realiseren. Dit doen wij op diverse vlakken door meer levensloopbestendige koop- en huurwoningen te bouwen, woon-zorgcomplexen te bouwen (o.a. Serooskerke Oost, bestemmingsplan medio november in de raad), aanpassingen aan bestaande woningen tegen een gunstig rentetarief te financieren (SVN Duurzaam langer thuis) en door pre-mantelzorgwoningen bij bestaande woningen mogelijk te maken. In 2024 zal de gemeente Veere in samenwerking met sociale partners, inwoners en de woningcorporatie een Woonzorgvisie maken.

5. Grondpositie gemeente Veere.

Wij hebben zicht op de gewenste toekomstige uitbreidingen in de kernen. Om in deze gebieden aan de slag te kunnen met het bouwen van woningen voeren wij gesprekken met grondeigenaren. Onze rol kan hierin faciliterend zijn maar ook actief. Welke rol wij pakken wordt per locatie bekeken.

6. Uitdagingen in de bouw.

Het bouwen van woningen is door de gestegen rente, de oplopende bouwkosten, vertragingen in aansluiten nutsvoorzieningen en beperkingen met betrekking tot de uitstoot van stikstof een behoorlijke uitdaging. Ook in Veere hebben wij hiermee te dealen. Dit pakken wij op. Zo organiseren we in oktober een zogenaamde 'versnellingsstafel' op Walchers niveau (ontwikkelaars, aannemers, gemeente Veere en gemeente Middelburg). Hier bespreken we de knelpunten en uitdagingen met een passende oplossing te komen. Naast de bouwtafel op Walchers niveau nemen wij deel aan de diverse werkgroepen met Zeeuwse gemeenten en de provincie. Hier leren wij veel met en van elkaars projecten en uitdagingen.

7. Voortgang woningbouw

Op dit moment zijn de volgende gemeentelijke projecten in de voorbereidende/uitvoerende fase:

- Woningbouw Bouwlust III, Aagtekerke
- Woningbouw Nimmerdor I, Grijskerke
- Woningbouw fase 1 en 2, Gapinge
- Woningbouw De Zeester, Meliskerke
- Woningbouw Vliedberg, Biggekerke
- Woningbouw Singelgebied, Domburg
- Woningbouw Serooskerke-Oost
- Woningbouw Fort Den Haak Vrouwenpolder
- Woningbouw herinvulling gymzaal en sportveld Aagtekerke
- Woningbouw Nimmerdor II en III, Grijskerke

Blijven we binnen de financiële kaders?

Het bouwen van betaalbare woningen en sociale huurwoningen zal mogelijk een financiële bijdrage vanuit de gemeente vragen. Daar waar mogelijk maken wij gebruik van bestaande middelen die het Rijk en de provincie ons bieden. Daarbij moet worden opgemerkt dat wij met onze nieuwbouwprojecten (schaal van de projecten en de landelijke locatie) vaak lastig in aanmerking komen voor Rijkssubsidies. Hiervoor blijven wij continue aandacht vragen bij de provincie en het Rijk.

5. Duurzaamheid

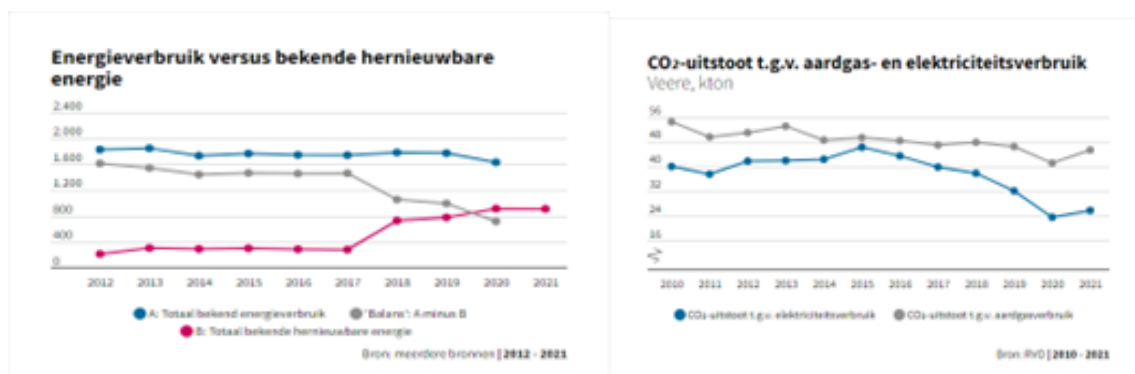
De doelstelling is dat we een duurzame gemeente Veere willen zijn met als belangrijkste pijler een energie neutrale gemeente. We streven naar een CO2 reductie van 49% in 2030 t.o.v. 1990 en 95% CO2 reductie in 2050 t.o.v. 1990. De gemeente Veere is in 2050:

- Aardgasvrij
- Klimaatbestendig en water robuust ingericht
- Afvalloos (afval is grondstof)

Monitoring

Op dit moment is er voor heel Nederland één monitoringstool op het gebied van het Klimaatakkoord. Dit is: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/>

Hierbij opgemerkt moet worden dat de beschikbare data achter loopt. De data van 2021 komt beschikbaar in 2022-2023, zie hieronder twee voorbeelden:

Vanuit de Regionale Energiestrategie Zeeland werken we op dit moment samen (waaronder de gemeenten) aan een lokale monitoring met actuelere gegevens. Zo hebben we een beter inzicht in de ontwikkelingen in Zeeland en wordt het makkelijker om bij te sturen. Oplevering is gepland eind 2023/begin 2024.

Activiteiten in 2023

1. Memo voor Presidium over de stand van zaken omtrent het verduurzamen van koopwoningen in de gemeente Veere.
2. Onderzoek rekenkamercommissie naar het Energietransitiebeleid.
3. Werkgroep Duurzaam Serooskerke gefaciliteerd bij het maken van energierapporten bij 6 woningen in de kern.
4. Definitief concept van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed opgesteld.
5. Beleidsmedewerker Duurzaamheid en Beleidsondersteuner Duurzaamheid per 1-2-2023 gestart.
6. Gestart met de uitvoering van de SPUK regeling Energiearmoede. Dit bestaat onder andere uit het opleiden van en beschikbaar stellen van 8 energiecoaches en inwoners kunnen een voucher van 250 euro aanvragen.
7. Diverse communicatie berichten over duurzaamheid.
8. Lopende initiatieven ondersteunen/begeleiden, zoals Zonnepark II Koudekerke, Postcoderoosproject Serooskerke.
9. Afgeven van meerdere leningen in kader van ons Duurzaamheidsfonds "Duurzaam Langer Thuis" en het toevoegen van extra middelen aan het fonds.

10. Diverse samenwerkingsoverleggen bijwonen in Zeeland.
11. Verkennende gesprekken over de mogelijkheden overkappen van parkeerterreinen met zonnepanelen.
12. Programma openbare laadinfrastructuur en plaatsingsleidraad zijn vastgesteld en plankaart is opgesteld en diverse CPO's (collectief particulier opdrachtgeverschap) zijn gecontracteerd.
13. Diverse ruimtelijke plannen getoetst en geadviseerd aan de pijlers uit het Omgevingsprogramma Duurzaamheid.
14. Diverse bewoners en bedrijven geadviseerd in de verduurzaming van hun woning of bedrijf.
15. Gestart met Nationaal Isolatieprogramma I (uitvoering) II (organiseren en aanvragen subsidie)
16. Aanvragen van de CDOKE gelden (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) voor personeel in kader van het landelijke Klimaatakkoord
17. Toezicht op de energiebesparingsplicht uitvoeren.
18. pMiek (provinciaal meerjarenprogramma infrastructuur energie en klimaat), integraal programmeren van plannen in relatie tot netcongestie problematiek
19. Gestart traject om de stad Veere te verduurzamen samen met de werkgroep Energietransitie/Duurzaamheid van de stad Veere
20. Voorbereiden van een RIB omtrent 'Kleine windmolens' op 10 november 2023
21. Gestart met evaluatie van het huidige duurzaamheidsprogramma Duurzaam Veere
22. Meedoen in het proces voor het opstellen van de Regionale Energiestrategie Zeeland
23. Ter inzage leggen plankaart en organiseren mogelijkheid kabelgoot
24. Organiseren van informatiemarkt in de Couburg op 1 november 2023
25. Gesprekken lopen met drie bedrijventerreinen over herontwikkeling/herinrichting en verduurzaming
26. Opstellen van Zeeuws Circulair beleid dat we begin 2024 aanbieden
27. Starten met evaluatie Duurzaamheidsprogramma dat we begin Q1 van 2024 aanbieden

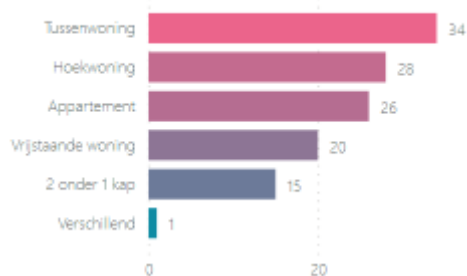
Van een aantal van e hierboven genoemde activiteiten laten we hieronder in wat grafieken de voortgang zien:

Vouchers Energiearmoederegeling (looptijd 2023 – 2025)

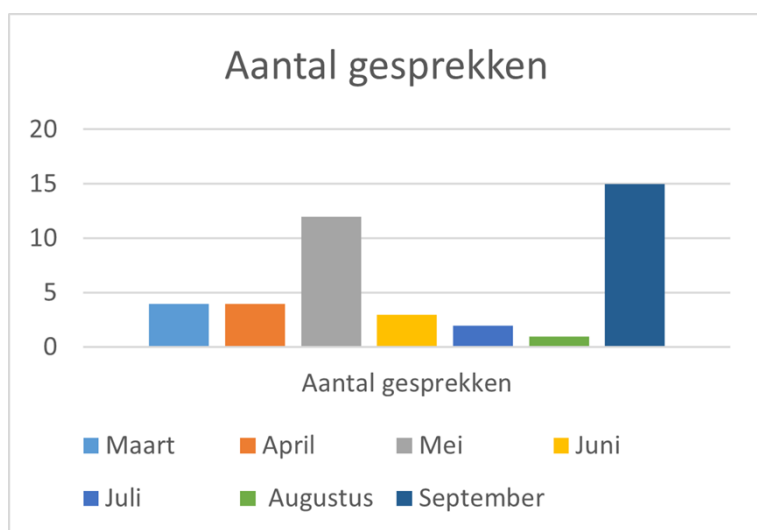
- *124 vouchers uitgegeven (€ 250,--)*
- *CO2 besparing van 34.817 (kg/jaar)*

- 50% aangevraagd door huurders
- Bestellingen per type woning

Bestellingen per type woning

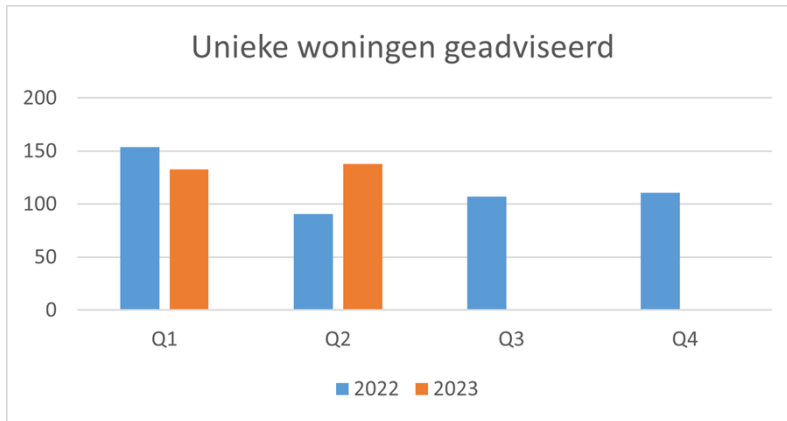
Gesprekken met Energiecoaches (gestart maart 2023)

Stimuleringslening Duurzaam en Langer Thuis (gestart april 2022)

- 2022: 21 aanvragen
- 2023: 27 aanvragen (t/m september)
- Uitgeleend bedrag : € 651.261,--
- Beschikbaar budget : € 486.597,--
- Gebruikt voor: zonnepanelen, warmtepompen, isolerende maatregelen en levensloop bestendig maken woning (aanvragen enkelvoudig en meervoudig)

Adviezen Duurzaam Bouwloket

Financiële kaders

We blijven binnen de financiële kaders. Er komen ook middelen vrij vanuit het Rijk voor uitvoering en capaciteit. Echter zijn dit nog incidentele middelen, die we als gemeente in de vorm van een SPUK subsidie moeten aanvragen. In 2023 hebben we aangevraagd:

- Nationaal Isolatieprogramma I
- Nationaal Isolatieprogramma II
- CDOKE gelden (tijdelijke regeling voor capaciteit voor de uitvoering van Klimaatakkoord)
- Extra middelen Energiearmoede (deze hebben we niet hoeven aanvragen)

Knelpunten/aandachtpunten:

Een aantal ontwikkelingen die de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden, maken het wellicht lastiger om de doelstellingen van het Klimaatakkoord (die wij als gemeente Veere hebben omarmd) te bereiken.

Direct merkbaar:

1. Netcongestie

Door Tennet is er op 19 juli 2023 een vooraankondiging gedaan voor congestie in het 150 kV net van Zeeland voor afname. Dit betekent er tijdelijk geen ruimte is voor nieuwe grootverbruik aansluitingen, uitbreiding van bestaande grootverbruik aansluitingen en geen ruimte is voor grote warmtepompen ten behoeve van verduurzaming bestaande bouw. Deze aanvragen worden op een wachtlijst gezet. Stedin en Tennet onderzoeken nu de mogelijkheden om de wachtlijst zo kort mogelijk te maken (resultaten bekend in Q1 van 2024)

2. Uitspraak Raad van State met betrekking tot vleermuizen en spouwmuurisolatie

De Raad van State heeft op 2 augustus 2023 uitspraak gedaan dat er een ecologisch onderzoek nodig is bij het isoleren van de spouwmuren (<https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/augustus/ecologisch-onderzoek-isoleren-spouwmuren/>). De eigenaar van de woning is hiervoor verantwoordelijk en het bevoegd gezag is de Provincie. Dit heeft invloed op de uitvoering van het Nationaal Isolatieprogramma (natuurvriendelijk isoleren is hierin een voorwaarde).

Gemeenten (ook Veere) overleggen met de gemeente hoe ze dit probleem zo snel mogelijk oplossen, dit kan door middel van een Pre-SMP en een SMP (soortenmanagementplan, waar zitten de vleermuizen). Nu zien we dat er nagenoeg geen spouwmuurisolatie wordt uitgevoerd (zie afbeelding hieronder).

Indirect merkbaar:

1. Val van het kabinet en wachten op nieuwe verkiezingen

Door de val het kabinet moeten we langer wachten op structurele middelen voor de uitvoering van het Klimaatakkoord (huidige middelen die we krijgen zijn incidenteel). Ook wachten we op nieuwe wetgeving omtrent de uitvoering van het Klimaatakkoord. Deze wetgeving geeft ons meer bevoegdheden en duidelijkheden in de uitvoering van het Klimaatakkoord.

6. Een gezond financieel beleid

Doelstelling

Een gezond financieel beleid voor de gemeenten is om in de toekomst voldoende middelen te hebben om alle taken uit te voeren en risico's af te dekken.

De belangrijkste indicatoren voor dit beleid zijn

- de begroting is reëel en structureel in evenwicht.
- de financiële kengetallen hebben signaalwaarden die niet hoger zijn dan behorend bij een gemiddeld risico.
- een weerstandsvermogen dat ruim voldoende is (ratio tussen 1,4 en 2,0).

Resultaten

Het financieel perspectief 2024-2027 geeft voor de jaren 2024 en 2025 een positief saldo en voor de jaren daarna een tekort., o.a. als gevolg van een dalende gemeentefonds-uitkering. De financiële kengetallen (waaronder schuldquote en solvabiliteit) actualiseren we bij de begroting 2024; naar verwachting scoren deze kengetallen een gemiddeld risico.

De jaarrekening 2022 sloot met een positief saldo van € 5,8 miljoen. Rekening houdend met over te boeken budgetten is besloten om € 4,8 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen is in het kader van de jaarrekening 2022 geactualiseerd en

berekend op een ratio van 3,8 (ruim voldoende). In de begroting 2024 volgt weer een actualisatie.

7. Leefbaarheid, toerisme en handhaving

Doelstelling Leefbaarheid & Toerisme

Met het vaststellen van het Programma Toerisme 2021-2026 maakt gemeente Veere strategische keuzes voor de korte en middellange termijn. We leggen de onderwerpen vast waar tijd en geld in worden geïnvesteerd. Met als doel om de vrijetijdssector divers, toegankelijk, onderscheidend en op hoog niveau te behouden, ons landschap en de natuur te beschermen en de lasten en lusten van het toerisme beter in balans te brengen. Het is in ieders belang dat de balans tussen leefbaarheid en toerisme in de toekomst centraal staat.

In het Programma Toerisme 2021-2026 is de ambitie voor het toeristisch product als volgt geformuleerd:

“Als gemeente is het onze ambitie om een toeristische kustgemeente te zijn waar:

- wonen, werken en recreëren in balans zijn,
- het landschap en de natuur ons kapitaal zijn,
- en waar inwoners en ondernemers trots op zijn en toeristen zich welkom voelen.”

In Hoofdpijn Omgevingsvisie Veer 2047 is deze ambitie als volgt vastgelegd:

“Onze ambitie is een aantrekkelijke en gezonde woon- en leefomgeving met een vitale samenleving en economie.”

Bewaken balans leefbaarheid en toerisme

Deze sterke groei in verblijfsaccommodaties veroorzaakt een disbalans tussen leefbaarheid en toerisme. Het Rapport Leefbaarheid & Toerisme uit 2019 toont aan dat de leefbaarheid onder druk staat door het toerisme. De ophaalrondes voor het Programma Toerisme en de Omgevingsvisie Veere 2047 bevestigen dit. Het huidige collegeprogramma geeft dan ook aan dat we terughoudend zijn met het toestaan van de groei van toeristische accommodaties om zo de balans te bewaken. Dit is de belangrijkste opgave voor de komende jaren voor het beleidsveld recreatie en toerisme.

Ontwikkeldkader verblijfsrecreatie

De gemeente Veere bewaakt de balans tussen leefbaarheid en toerisme. Eén van de instrumenten waar de gemeente Veere dat mee gaat bereiken is het ontwikkelkader verblijfsrecreatie. De gemeente Veere wil grip krijgen op de ontwikkelingen in de verblijfssector door de regie te pakken en te sturen. Veere staat namelijk op een kantelpunt en niets doen is geen optie. In 2021 is het ontwikkelkader fase 1 vastgesteld. Het ontwikkelkader fase 1 bevat voornamelijk een overzicht van het bestaande aanbod, de plancapaciteit en de planologische status van de verschillende typen verblijfsaccommodaties. Daarnaast bevat zij een globaal overkoepelend kader waaraan nieuwe ontwikkelingen / uitbreidingen toekomstgericht moeten voldoen. Op dit moment is het ontwikkelkader fase 1 onvoldoende om regie te pakken en te sturen op hieronder beschreven uitdagingen.

Het ontwikkelkader wordt enerzijds een afwegingskader waaraan onze interne collega of een ontwikkelaar / eigenaar van verblijfsrecreatief vastgoed zijn plannen kan toetsen. Anderzijds wordt het ontwikkelkader een ontwikkelperspectief voor de toeristische sector als het gaat om nieuwe vestiging, uitbreiding of vernieuwing. Daarnaast is het de bedoeling dat het ontwikkelkader fase 2 wordt geïntegreerd in bestemmingsplannen, de verouderde kampeernota 2013 vervangt en dat het ontwikkelkader de aanzet is voor het actualiseren van het vereveningsbeleid.

Handhaving

Toezicht en handhaving op woninggebruik is en blijft een speerpunt. We werken volgens

het in 2021 vastgestelde plan van aanpak en zetten daar verder stappen in. Zo werken we nu aan scenario's voor met name het "oude" woninggebruik en hoe daarmee om te gaan. Deze scenario's leggen we in 2023 ter besluitvorming voor.

De hoogste prioriteit ligt in handhaven van de huisvestingsverordening en het bestemmingsplan in de kernen. Daarnaast krijgt het handhaven van het bestemmingsplan buiten de kernen en dan met name de kernen waar we de meeste vragen en klachten over ontvangen (Domburg, Oostkapelle en Veere) aandacht. Ook is er aandacht voor adresonderzoek (schijninschrijvingen).

Het afgelopen jaar inventariseerden we de omvang van kamerverhuur. Deze inventarisatie is zo goed als afgerond.

Op dit moment hebben wij 77 dossiers in behandeling en sloten 37 dossiers af. Wij wonen in 2022 tot nu toe 7 woningen terug. Dit waren panden in Westkapelle, Domburg, Grijskerke, Biggekerke en Oostkapelle. We blijven inzetten op preventie en het informeren van burgers en ketenpartners over de regels die in de gemeente Veere gelden. Het onderzoek naar het gebruik van tweede woningen liep opnieuw vertraging op. Dit komt omdat we tijdelijk met een beperkte capaciteit van personeel te maken hebben. De verwachting is dat de uitkomsten van het onderzoek in 2023 bekend zijn.

Toeristisch gastheerschap

Eind 2020 stopte de VVV. In 2022 is een nieuw concept toeristisch gastheerschap geïntroduceerd dat resulteert in 4 toeristische informatiepunten in Veere in 2023. Professionele gastvrijheid naar onze gasten vinden wij belangrijk en hier investeren wij in.

We sturen in de spreiding van gasten in tijd en locatie, richten ons op passende doelgroepen en haken aan bij de cultuurhistorische Zeeuwse erfgoedlijnen, natuurbeleving, bad status, gezonde levensstijl, watersport en ons DNA.

8. Maatschappelijke voorzieningen

Multifunctionele accommodaties

Actualisatie van de maatschappelijke voorzieningen (MV) in de gemeente Veere

De doelstelling van het programma Maatschappelijke voorzieningen is het toekomstbestendig maken van de voorzieningen in acht kernen uitgevoerd in twee fasen. Momenteel worden in de eerste fase de maatschappelijke voorzieningen in de kernen Aagtekerke, Oostkapelle, Serooskerke en Westkapelle geactualiseerd/vernieuwd.

Aanleiding doelstelling

Met een multifunctionele accommodatie (mfa) ondersteunen we de gemeenschapszin, de onderlinge binding en contacten binnen een kern. Dat kan door verschillende maatschappelijke functies, zoals sport- en sociaal-culturele voorzieningen, scholen, kinderopvang, welzijns- en gezondheidsvoorzieningen onder één dak te huisvesten. Hiermee krijgt de leefbaarheid een impuls. Deze mfa's bouwen we duurzaam, circulair en waar mogelijk flexibel/demontabel. Nieuwe scholen bouwen we zoveel mogelijk onder één dak en in overleg met de schoolbesturen. We bouwen volgens de ENG-norm (Energie Neutraal Gebouw).

Wat doen we om de doelstelling te bereiken ?

Sinds 2017 wordt overleg gevoerd met belanghebbenden in alle genoemde kernen. De programma's van eisen zijn opgesteld in samenspraak met de belanghebbenden. De projectplannen voor de eerste fase zijn opgesteld en de uitwerking is gestart. In Aagtekerke wordt in 2023 de uitvoering afgerond en voorbereidingen voor de realisatie in Oostkapelle, Serooskerke en Westkapelle voortgezet.

Gaan we de doelstellingen behalen ?

De planning per kern ziet er voor fase 1 in 2023 als volgt uit:

Aagtekerke

In Aagtekerke is samen met de werkgroep, die bestaat uit inwoners, verenigingen, onderwijs en ondernemers, een ontwerp voor een nieuwe mfa uitgewerkt, waarin een gymzaal, een dorps huis en een kleinschalig gezondheidsvoorziening zijn ondergebracht. De bouw van de mfa is bijna afgerond, de oplevering van de mfa vond plaats op 31 augustus, aansluitend werd in september de buitenruimte aangelegd, inclusief de aanleg van een nieuwe speeltuin.

Vanuit het Regio Deal budget loopt het onderzoek naar exploitatie en beheervormen, waarbij er ook rekening wordt gehouden met de bestaande situatie en voorzieningen. Het doel hiervan is om succesvol de exploitatie-vorm en beheeraspecten van het dorps huis verder uit te werken met de toekomstige gebruikers/beheerders (Vrouwen Agatha). De vrijkomende locaties van de oude gymzaal en oude speeltuin worden ingevuld met woningbouw (afdeling RO).

Westkapelle

Voor Westkapelle is een projectplan, met als richtlijn de Dorpsvisie, opgesteld, waarin de locatie Molenwal is vastgelegd als locatie voor de invulling van een multifunctionele mfa. Herrijst blijft als dorps huis gevestigd aan de Markt. In de mfa worden twee scholen, kinderopvang, een sportaccommodatie en een eventuele zorgpartij onder één dak gehuisvest.

In een participatietraject is met de scholen, de opvang en de omwonenden van de Molenwal, Adriaan Virulystraat, Benoordenhoudseweg en Het Hout betrokken een voorstel uitgewerkt voor het stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan voor de mfa. Dit is in september aan de Raad voorgelegd voor besluitvorming. Het programma van eisen is samen met de bestaande werkgroep van gebruikers opgesteld. Op basis van het opgestelde programma van eisen en het stedenbouwkundig plan wordt de architect geselecteerd. Het voorontwerp met budgetraming zal ter besluitvorming worden aangeboden aan de raad.

Serooskerke

De renovatie van Zwembad de Goudvijver te Serooskerke is in 2022 afgerond. Het entree- en kleedgebouw is zo gebouwd, dat een eventueel nieuw dorps huis hieraan gekoppeld kan worden. Het onderzoek naar renovatie of nieuwbouw van verenigingsgebouw De Zandput is in 2022 gestart. Er worden drie scenario's onderzocht; renovatie, nieuwbouw tegen het entree- en kleedgebouw van het zwembad en nieuwbouw in de mfa in Serooskerke Oost. De scenariostudie verloopt in overleg met de dorpsraad en gebruikers. Afronding van het onderzoek wordt in het vierde kwartaal van 2023 verwacht.

De locatie van de mfa is in overleg met belanghebbenden vastgesteld in Serooskerke Oost. Er is gekozen voor een multifunctionele clustering van voorzieningen: de gymzaal, basisschool, kinderopvang, dagbesteding, fysiotherapeut en tandarts. Op basis van het opgestelde programma van eisen, worden beslissingen genomen over de aanbestedingsvorm, financieringsvorm, het toekomstige eigendom, de exploitatievorm en beheeraspecten. In samenspraak met het schoolbestuur, kinderopvang, zorgpartij, fysio, tandarts en gebruikers wordt onder leiding van de architect een voorlopig schetsontwerp opgesteld (doel realisatie 2025). Na het voteren van het investeringskrediet wordt met de samenwerkende partners een aannemer geselecteerd.

Oostkapelle

Renovatie van De Halve Maan is afgerond, overdracht naar beheer en afronding project wordt verwacht in kwartaal 4 van 2023. Voor de twee scholen, de kinderopvang en GGD wordt een kindcentrum gerealiseerd nabij De Halve Maan. Een deel van de voetbalvelden op sportpark Duinhelm wordt gerenoveerd en de infrastructuur rondom het nieuw te realiseren kindcentrum en nabij De Halve Maan wordt aangepast. Dit is opgenomen in

het projectplan.

Samen met schoolbestuur, kinderopvang en GGD is een stedenbouwkundig plan opgesteld. Dit is in september aan de Raad voorgelegd voor besluitvorming. Op basis van het opgestelde programma van eisen en het stedenbouwkundig plan wordt de architect geselecteerd. Het voorontwerp met budgetraming zal ter besluitvorming worden aangeboden aan de raad. In samenhang met het programma voor het nieuwe kindcentrum maken we het programma voor de aanpassing/renovatie van de velden op Duinhelm en eventuele invulling van restructuurte(n) met woningbouw.

9. Omgevingswet

Doelstelling

De doelstelling is om op 1 juli 2022 de organisatie in staat te laten zijn om de Omgevingswet uit te voeren. Deze doelstelling is dezelfde doelstelling als eerder in 2017 is vastgesteld. Oorspronkelijk zou de Omgevingswet op 1 juli 2019 ingaan. De inwerkingtreding is nu vastgesteld op 1 januari 2024.

Wat is de reden voor de doelstelling?

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Deze wet heeft tot doel om procedures eenvoudiger te maken en de leefomgeving centraal te zetten. De gemeente wordt het loket voor aanvragen in de fysieke leefomgeving en gemeentebesturen krijgen meer ruimte voor lokaal maatwerk.

Provincies, waterschappen en gemeenten hebben de wettelijke taak om hun organisatie klaar te stomen voor de komst van de Omgevingswet en de daarvoor noodzakelijke besluiten te nemen.

Wat doen we om de doelstelling te bereiken?

Gemeenteraad, college en organisaties zijn op alle lagen betrokken bij de invoering van de wet. Procedures gaan volledig op de schop. Alle software is vervangen en medewerkers krijgen de benodigde scholing en opleiding. Dit levert een forse bijdrage aan het verbeteren van de dienstverlening. Zie hiervoor ook de toelichting onder hoofdstuk 11: Economie. We maken een visie op de gehele fysieke leefomgeving en gaan daarna de regels maken die daar bij horen. De koers en ambitie die de gemeenteraad heeft vastgesteld, is hierbij een belangrijk kader.

Gaan we de doelstellingen behalen?

Veere ligt op koers maar ondervindt wel hinder van de landelijke haperingen op het gebied van ICT. De software om vergunningen te kunnen en ontvangen en verlenen is aangeschaft en is vóór de zomer van 2023 in gebruik. Door het recente uitstel van de Omgevingswet krijgen we extra oefen- en inregeltijd. Na de zomer worden herhalingsstrainingen opgestart voor de medewerkers. De Omgevingsvisie is vastgesteld en het traject om een Omgevingsplan op te gaan stellen is opgestart. De datum van 1 januari 2024 is voor Veere haalbaar.

Blijven we binnen de financiële kaders?

Voor wat betreft de kosten voor de inwerkingtreding van de wet blijven we binnen de kaders. Op de lange termijn gaat de invoering van de wet (traject loopt tot 2031) gemeenten meer kosten dan geraamd. Op de korte termijn (tot 2026) blijven we binnen de kaders. Wat de gevolgen op de lange termijn voor Veere zijn, is nu nog niet te overzien. In de loop van 2024 kunnen we een beter beeld vormen van de kosten op de lange termijn.

10. Landschap en groen

Doelstelling

We zetten in, in samenspraak met inwoners en gebruikers, op het versterken van het

landschap en het openbaar groen in de kernen.

Uit het leefbaarheidsonderzoek uit 2019 blijkt dat de inwoners grote waarde hechten aan de kwaliteit van de groene ruimte. En dat ze die verder willen verbeteren.

Wat hebben we tot nu toe gedaan in 2023 om dit doel te bereiken ?

Er lopen verschillende sporen om de doelstellingen te behalen. Het belangrijkste spoor is het opstellen van de groenbeleids- en beheerplan. Dit plan is gebaseerd op de doelstellingen uit de omgevingsvisie en de Integrale Visie op de Openbare Ruimte. Het groenbeleids- en beheerplan is gereed en is in juli behandeld in de raad. Dit is een vertaling van de eerdergenoemde visies in concrete maatregelen en middelen.

Vooruitlopend op deze nieuwe plannen zijn we bezig geweest met het versterken van de bestaande groenstructuur. Acties die we ondernamen zijn onder andere:

- In de winter van 2022 / 2023 hebben we meer dan 150 bomen geplant. Hiermee halen we ruimschoots onze doelstelling van 100 extra bomen per jaar.
- In overleg met bewoners hebben we op diverse locaties de inrichting aangepast om meer ruimte te geven aan specifieke dieren en planten en "steen" te vervangen door groen.
- Parkeerterreinen in Westkapelle en Oostkapelle hebben een veel groenere uitstraling gekregen.
- We hebben ook deze winter de uitstraling van het groen verbeterd door het planten van bloembollen, vaste planten en sierheesters.

Resultaten

Het groenbeleids- en beheerplan is vastgesteld door de raad in juli.

11. Openbaar vervoer

Doelstelling

We willen de toegankelijkheid van het openbaar vervoer (OV) behouden in alle kernen. Een belangrijk uitgangspunt van het coalitieprogramma is dat iedereen in zijn eigen kern toegang moet hebben tot het openbaar vervoer.

Wat doen we om dit doel te bereiken?

Uw raad heeft in 2021 ingestemd met Mobiliteitsvisie van de Provincie. Wel heeft u een aantal aandachtspunten meegegeven. Het college volgt de uitvoering en vertaling naar beleid van de visie op de voet. Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn we betrokken en geven we de aandachtspunten van de raad mee.

De visie is de basis voor de aanbesteding van nieuwe OV concessie door de Provincie. Voor Veere is het uitgangspunt eenvoudig toegankelijk openbaar vervoer voor iedereen in alle kernen. Vervoer wat rechtstreeks (dus zonder overstappen) aansluit op het kern net en het spoor, waarbij veel meer gebruik gemaakt wordt van kleinere bussen en busjes. Hierdoor neemt de flexibiliteit voor de reiziger toe en rijden er minder grote lege bussen door de kernen.

Belangrijk voor Veere is de uitwerking van het programma van eisen voor het Flexnet in combinatie met doelgroepenvervoer en een goed functionerende mobiliteitscentrale die het Flexnet moet gaan aansturen. Het is niet gelukt om de pilot voor de uitvoering van het Flexnet naar Veere te halen. We volgden de pilots die nu lopen op andere locaties in de Provincie op de voet.

We zijn gestart met nadenken over de gewenste situering van bushaltes voor het Flexnet in de kernen waar de vaste bus verdwijnt. We combineren dit met planvorming over de mogelijke realisatie van mobiliteitshubs en recreatieve hubs. Hierbij onderzoeken we ook de mogelijkheden voor subsidie.

Resultaten

We zijn afhankelijk van de besluiten die uiteindelijk de Provincie neemt over de regionale Mobiliteitsvisie en de aanbesteding openbaar vervoer. De Provincie is gestart met voorbereidingen van de aanbesteding van de concessie en de aanbesteding van de mobiliteitscentrale. We nemen ambtelijk deel aan de klankbordgroep voor zowel het programma van eisen als de centrale. Bestuurlijk volgt terugkoppeling via het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO).

12. Sociaal domein

Doelstelling

Voor 2023 zijn 4 doelstellingen opgenomen in de begroting. Per doelstellingen schetsen we een korte stand van zaken.

- Veerse inwoners doen zoveel mogelijk zelf en hebben zoveel mogelijk regie over hun eigen leven.
Begin 2023 zijn we begonnen met gesprekken met de samenleving en met u tijdens een raadsinformatiebijeenkomst over de mogelijkheden van preventie in de gemeente Veere. We voerden deze gesprekken, omdat we onder andere een maatschappelijke ontwikkelingen zien van zijn vergrijzing, een groeiende zorgvraag en minder zorgpersoneel. En dit leidt tot specifieke Veerse maatschappelijke uitdagingen in de komende jaren. Hoe preventie kan bijdragen aan deze uitdagingen verwoorden we in een visie die we u in november voorleggen ter besluitvorming.
- We sturen binnen het sociaal domein op resultaten.
Zoals u heeft kunnen zien, is er in de raad van juni de rapportage sociaal domein opgeleverd. Hierin zag u hoe de indicatoren zich ontwikkelden en hoe we deze willen bijsturen.
- De toegang stuurt op effectiviteit en kwaliteit van ondersteuning in de WMO en Jeugdzorg.
De toegang nam regelmatig contact op met zorgaanbieders en voerde op klantniveau zorgevaluaties uit. Daarmee hadden we als doel dat we konden monitoren of een ondersteuningsdoel door de zorgaanbieder werd behaald. Met Berseba (een samenwerkingsverband van 3 basisscholen in onze gemeente) hebben we concrete samenwerkingsafspraken gemaakt met als doel om problematiek bij kinderen eerder in beeld te hebben en samen met de school beter hulp te kunnen bieden. In de 2e bestuursrapportage verwachten we resultaten te kunnen melden en de lessen die we hebben geleerd voor samenwerking met andere scholen.
- We anticiperen in Zeeuws verband op grote toekomstige ontwikkelingen in het Sociaal Domein.
We werken samen met andere Zeeuwse gemeenten in de voorbereiding van de door decentralisatie van beschermd wonen, die nu per 2025 zal ingaan. In het Zeeuwse Kernteam Gezondheid bereiden we ons voor op de invoering van het Integraal Zorg Akkoord (IZA). De Zeeuwse Zorg Coalitie startte met inwonersbijeenkomsten om informatie op te halen over de toekomst van de zorg in Zeeland. Op het gebied van jeugd werd een start gemaakt met de nieuwe Regiovisie.

Resultaten

In het jaarverslag en de rapportage sociaal domein las u de resultaten over 2022. Er valt nog niet te zeggen in hoeverre we in 2023 onze doelstellingen gaan halen. Met de resultaten van de laatste jaren in het achterhoofd kunnen we wel zeggen dat we een

trend zien waarin we de problematiek en de financiën in het sociaal domein steeds beter onder controle hebben gekregen.

We verwachten echter tegelijkertijd dat de zorgvraag zal stijgen en het zorgaanbod afneemt vanwege minder personeel. We houden de ontwikkelingen in 2023 in de gaten en werken aan oplossingen voor de (toekomstige) vraagstukken. We verwachten bij het jaarverslag en de rapportage sociaal domein over 2023 meer resultaten te kunnen melden.

Financiële stand van zaken inzake opneemregeling WMO en Jeugd

We zien dat de kosten in de Wmo minder hard stijgen dan we verwacht hadden. Om deze reden ramen we incidenteel €445.000 af. Het grootste verschil wordt gemaakt op de Wmo-voorziening begeleiding. In het najaar zullen we de ontwikkeling van deze specifieke kosten opnieuw bekijken en eventuele gevolgen voor de meerjarenbegroting proberen in kaart brengen.

13. Oekraïne

Stand van zaken

Het opvangen en huisvesten van Oekraïense ontheemden is in 2023 voortgezet. Het Rijk vergoedt de kosten van deze gedelegeerde taak via de Regeling Opvang Oekraïense Ontheemden (Roo). Vooralsnog is de vergoeding toereikend voor de gemaakte kosten zoals de inzet van ambtelijke uren, het huren van opvanglocaties en het verstrekken van leefgeld. Deze laatste taak wordt door Orionis uitgevoerd. De begeleiding en opvang van Oekraïners wordt door de gemeente, Stichting Welzijn Veere en heel veel vrijwilligers uitgevoerd.

Er verblijven ongeveer 230 Oekraïense ontheemden in onze gemeente. Dit aantal fluctueert licht. Ongeveer 150 ontheemden zijn gehuisvest in locaties onder gemeentelijke verantwoordelijkheid (GOO). De overige ontheemden verblijven bij particulieren (POO). De GOO's zijn bijvoorbeeld groepsaccommodaties die wij huren van ondernemers en woningen die wij huren van woningcorporatie Zeeuwland.

Verschillende opvangplaatsen vervallen omdat de huurovereenkomsten aflopen en niet verlengd kunnen worden of omdat particuliere opvangplaatsen vervallen. Omdat er geen andere geschikte objecten zijn, is besloten tot het plaatsen van 19 tijdelijke nood-woonunits in Domburg op de overloopparkeerplaats aan de Mezgerweg en 19 tijdelijke nood-woonunits aan de Keiweg in Koudekerke. Vanaf augustus 2023 kunnen er de komende 5 jaar ca. 150 ontheemden worden gehuisvest met deze 38 extra huisjes. De opvangplaatsen zijn uitsluitend voor Oekraïense ontheemden.

14. Economie

Doelstelling

Vitale economie als basis voor een vitale samenleving.

Economische koersnota 2023 - 2026

Het college van de gemeente Veere heeft ingestemd met de startnotitie Economische Koersnota. Met de Economische Koersnota 2023-2026 wil de gemeente integraal kijken naar de kansen en mogelijkheden om de verbreding van de regionale economie te stimuleren. Met de Koersnota wordt het economisch beleid ontwikkeld en wordt de koers bepaald waar de gemeente Veere samen met haar belanghebbenden op in wil zetten. Regie nemen, behouden wat goed is en veranderen wat nodig is. Hierbij is bijzondere aandacht voor het realiseren van structurele werkgelegenheid, het optimaliseren van het vestigingsklimaat voor ondernemers inclusief het faciliteren van ondernemers zodat ze economisch aantrekkelijk, vitaal en gezond blijven en het bereiken van een

voorzieningenniveau dat aansluit bij de maatschappelijke behoeften, alles afgezet tegen de leefbaarheid binnen de gemeente.

Landbouwvisie Veere: 'De Agrariër centraal'

De gemeente wil met deze visie een helder kader stellen, zodat er voor de agrarische ondernemers duidelijkheid ontstaat voor de verdere ontwikkeling van hun bedrijf. Dit klinkt als een passieve rol. Soms gaat de rol van de gemeente verder dan dat en zal zij ontwikkelingen die de ambities uit deze visie dichterbij brengen, ook proactief ondersteunen door inzet van geld en menskracht. Een belangrijke aanleiding voor het opstellen van een landbouwvisie komt voort uit de wens van de gemeenteraad om richting te kunnen geven aan de ontwikkelingen in de landbouw, voordat de omgevingsvisie Veere 2047 wordt vastgesteld.

De visie op de landbouw is een bouwsteen voor de omgevingsvisie en krijgt uiteindelijk ook haar doorwerking in het Omgevingsplan. In 2009 hadden we onze gedachten al neergelegd in een landbouwvisie. Gezien de huidige trends en de nieuwe thema's, is die visie achterhaald, ook wat betreft de rol van de gemeente.

In het programma op hoofdlijnen 2022-2024 'Veere breed verbinden' speelt het college in op de wens van de raad en wil zij aan de landbouw ruimte bieden om in te spelen op deze nieuwe ontwikkelingen. Op 23 maart 2023 heeft de gemeenteraad de visie unaniem vastgesteld.

In het agrarisch middegebied is de landbouw een belangrijke speler. Wij waarderen de landbouw daarbij vanuit een economisch perspectief. De waarde van de landbouw voor de gemeente Veere zit ook in het samen oplossen van maatschappelijke opgaven die op ons afkomen en het beheer van ons landschappelijk kapitaal.

In het uitvoeringsprogramma geven we de verdere uitwerking aan op de volgende punten:

- Verbinding, communicatie en relatie
- Ruimere mogelijkheden op/aan het bouwblok
- Ruimere mogelijkheden buiten het bouwblok
- Tijdelijk opslag buiten het bouwblok
- Stoppers in de sector
- Gebiedsontwikkelingen in het agrarisch middegebied

Ondernemersteam Veere

Bij het Ondernemersteam Veere kunnen bestaande en startende ondernemers terecht voor vragen en adviezen. Onze ondernemers verdienen een goede dienstverlening en ondersteuning. Met het Ondernemersteam Veere zorgen we voor een goed ondernemersklimaat in onze gemeente.

Financiële rapportage

Leeswijzer

We vragen u in het raadsvoorstel om de begrotingswijzigingen 4, 5 en 6 goed te keuren. Hieronder staat kort beschreven welk type mutaties deze begrotingswijzigingen bevatten. In het vervolg van deze rapportage beperken we ons bij de programma's, conform artikel

6 uit de financiële verordening, tot het toelichten van mutaties van groter dan € 25.000. Verder geven we conform de financiële verordening inzicht in de besteding van de budgetten voor onvoorzien, het beslag op bestemmingsreserves en informeren we u over mutaties in relatie tot het aan- en verkoopmandaat.

Begrotingswijzigingen 4 en 5

Betreft nieuwe voorstellen vanuit het college met dekkingsvoorstellen uit bestemmingsreserves en/of de budgetten eenmalig en structureel onvoorzien én afwijkingen op de lopende budgetten.

Begrotingswijziging 6

De wijziging heeft betrekking op het grondbedrijf en de grondexploitatie (grex).

Leeswijzer

Een positief getal in de kolommen saldo betekent een nadeel.

Een negatief getal in de kolommen saldo betekent een voordeel.

Een positief getal in de kolommen baten en lasten betekent een hogere bate of hogere last.

Een negatief getal in de kolommen baten en lasten betekent een lagere bate of lagere last.

Collegebesluiten en afwijkingen - begrotingswijzigingen nr. 4 en 5

Artikel 5 , lid 3 en 4 van de financiële verordening schrijven voor dat het college onder voorwaarden besluiten mag nemen over te verwachten overschrijdingen van budgetten en investeringskredieten. Hier dient dan achteraf verantwoording over te worden afgelegd. Dat doen we via dit onderdeel in de bestuurs-rapportage. We maken hierbij inzichtelijk welke aanspraken er gedaan zijn op de rubriek onvoorzien en de bestemmingsreserves.

Artikel 6, lid 3 schrijft voor dat in de tussenrapportages toelichting wordt gegeven op afwijkingen van budgetten die groter zijn dan € 25.000 én op investeringskredieten die meer dan 10% afwijken van het geautoriseerde krediet of waar de afwijking groter is dan € 50.000.

Begrotingswijziging op programmaniveau

nr. 4 en 5

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Begroting voor wijziging			004 Begr.wijz. 4 - collegebesluiten, 005 begrow 5 - 2e burap			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	2.833	6.706	-3.873	130	411	-282	2.963	7.118	-4.155
Veiligheid	3.098	52	3.046	77	1	76	3.176	53	3.122
Verkeer, vervoer en waterstaat	9.377	555	8.822	427	438	-11	9.804	993	8.811
Economie	2.697	12.473	-9.776	-128	136	-264	2.569	12.608	-
Onderwijs	3.278	1.185	2.093	58	-3	60	3.336	1.183	2.153
Sport, cultuur en recreatie	13.490	1.696	11.794	206	327	-121	13.696	2.023	11.673
Sociaal domein	24.283	5.634	18.649	-460	1.435	-1.895	23.823	7.068	16.754
Volksgesondheid en milieu	9.720	7.435	2.285	104	67	37	9.824	7.502	2.322
Fysieke leefomgeving	12.991	8.746	4.245	-73	7	-80	12.918	8.753	4.165
Overhead	11.421	231	11.190	233	0	233	11.654	231	11.423
Algemene Dekkingsmiddelen	864	41.587	-	176	4.499	-4.323	1.040	46.087	-
Onvoorzien	85	0	85	44	0	44	129	0	129
Overige baten en lasten	867	1	866	-54	0	-54	814	1	812
Geraamd totaal van baten en lasten	95.006	86.302	8.703	739	7.317	-6.578	95.744	93.619	2.125
Reserves	2.011	10.714	-8.703	6.652	74	6.578	8.663	10.788	-2.125
Kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Interne producten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2.011	10.714	-8.703	6.652	74	6.578	8.663	10.788	-2.125
Totaal	97.017	97.017	0	7.391	7.391	0	104.407	104.407	0

Toelichting op basis van artikel 6, lid 3.

Programma	Toelichting	Bedragen x € 1.000	
		Lasten	Baten
Bestuur en ondersteuning	<u>Tweede Kamerverkiezingen</u> Door de val van het kabinet zijn er in november extra verkiezingen. De kosten hiervoor ramen we in deze rapportage. Via het gemeentefonds verwachten we hier nog gelden voor te ontvangen. Hier is echter nog geen duidelijkheid over.	70	
	<u>College B&W</u> Betreft kosten door begeleiding van de vorige burgemeester naar een nieuwe baan.	30	
	<u>Gemeenteraad en raadscommissies</u> De eindafrekening werkkostenregeling is naar verwachting lager dan begroot.	-30	
	<u>Parkeerheffingen en -geld</u> Door uitbreiding van fiscaal gebied en inzet toezicht wordt er een hogere opbrengst fiscale naheffingen verwacht. Dit is gebaseerd op de opbrengsten t/m augustus 2023 en de prognose voor september t/m december 2023. In 2022 was er ook meeropbrengst.		420
Veiligheid	<u>Toezicht en handhaving</u> Er zijn extra kosten voor de inhuur van personeel door uitbreiding parkeerterreinen. Daarnaast zijn er meer handhavingsverzoeken die capaciteit vergen. Verder zijn ook de uitgaven voor de uitrusting duurder.	70	
Verkeer, vervoer en waterstaat	<u>Kabels en leidingen</u> We ontvangen van Delta een degeneratievergoeding i.v.m. de aanleg van de glasvezelbekabeling. Deze vergoeden zetten we in voor toezicht op de werkzaamheden en herstelwerkzaamheden die we uitvoeren als gemeente. De uitgaven zullen ook nog in 2024 plaatsvinden waardoor we in de slotwijziging van 2023 een verzoek doen tot doorschuiven.	425	425
	<u>Afschrijving investering in wegen</u> Bij de begroting van 2023 zijn aannames gedaan voor het moment waarop investeringen gereed zijn. Op basis hiervan zijn de kapitaallasten opgenomen in de begroting. Een aantal projecten, o.a. Duinweg Zoutelande, herinrichten parkeerplaats Oostkapelle, zijn (deels) eerder afgerond dan verwacht. Hierdoor vallen de werkelijke kapitaallasten voor 2023 hoger uit.	55	
	<u>Netwerk- en energiekosten lichtmasten</u> De netwerk- en energiekosten voor de lichtmasten vallen fors hoger uit. Daarnaast is er een afrekening van 2022 ontvangen voor een bedrag van € 15.000. De hogere lasten zijn opgenomen in de begroting 2024.	80	

	<p><u>Onderhoud klassieke masten</u> De klassieke masten in Veere zijn geschilderd, betreft achterstallig onderhoud.</p> <p><u>Parkeerbeheer algemeen</u> We hebben meer storingen en vervanging van onderdelen bij de parkeerautomaten dan was voorzien. Daarnaast ontvangen we naar verwachting een lagere vergoeding voor de uitvoering betaald parkeren in Noord-Beveland. Deze bedragen dekken we uit de stelpost voor het parkeren die onderdeel is van de begroting.</p> <p>In de stelpost zelf resteert vervolgens nog dermate veel ruimte dat deze voor een groot deel kan vrijvallen in deze rapportage. In de komende jaren wordt deze stelpost ingezet voor investeringen en hogere exploitatielasten.</p>	40	
		-264	-30
Economie	<p><u>Subsidie Museum Domburg</u> Museum Domburg heeft een aanvraag gedaan voor een subsidie. Het museum wil het museumconcept uitbreiden en is momenteel bezig met het vernieuwen en uitbreiden onder andere om een breder publiek te bereiken. De dekking komt uit de toeristische impuls die onder het programma economie is opgenomen. De lasten van de subsidie zijn onder het programma sport, cultuur en recreatie opgenomen.</p> <p><u>Forensenbelasting</u> Er is een hogere opbrengst als gevolg van controles voorgaande jaren.</p> <p><u>Toeristenbelasting</u> Er is een hogere opbrengst door controles en afwikkeling van een oude zaak over 2021 en 2022.</p>	-100	
			30
			94
Sport, cultuur en recreatie	<p><u>Subsidie Museum Domburg</u> Zie toelichting onder het programma economie.</p> <p><u>Brede impuls combinatiefuncties</u> Met ingang van 2023 ontvangen we via de Brede SPUK de vergoeding voor de brede combinatie functie. Deze is op een eerder moment al zowel als last als een bate opgenomen in de begroting. Bij deze mutatie is echter geen rekening gehouden met de al bestaande lasten in de begroting waardoor er nu dubbele lasten zijn opgenomen. We laten nu een deel vrijvallen.</p> <p><u>Zwembad De Goudvijver Serooskerke</u> De energiekosten voor het zwembad vallen hoger uit. Hiertegenover staat dat we een specifieke uitkering (SPUK) ontvangen om de hogere lasten op te kunnen vangen.</p>	100	
			-92
		26	62

	<p><u>Project onrechtmatig grondgebruik</u> Op dit moment wordt er veel werk verzet aan veel lopende projecten. Eiffel heeft mensen beschikbaar om veel te regelen waardoor het aantal projecten toeneemt. De extra lasten en opbrengsten nemen we op in deze rapportage.</p>	100	263
Sociaal domein	<p><u>Opvang vluchtelingen Oekraïne</u> We hebben een extra budget opgenomen voor de (taal)integratie van ontheemden. In het programma algemene dekkingsmiddelen is hiervoor een ontvangst opgenomen vanuit de meicirculaire van het gemeentefonds.</p> <p>Betreft afrekening opvang vluchtelingen Oekraïne van reis- en verblijfkosten als gevolg van de afwikkeling Orionis over 2022.</p> <p>Betreft een correctie omdat de boeking dubbel gemaakt is van afschrijvingen voor opvang vluchtelingen Oekraïne.</p> <p><u>Transitiekosten units Domburg en Koudekerke</u> We hebben een aanvraag gedaan voor een bijdrage voor de transitiekosten voor de opvang van Oekraïense ontheemden. De middelen zijn bestemd voor de opbouw van de locaties in Koudekerke en Domburg én voor de herstelkosten na afloop. De lasten voor de units nemen we op als een investering op de balans. De ontvangsten gebruiken we als dekking voor de afschrijving. Bij het onderdeel reserves nemen we de storting in de reserve kapitaallasten op.</p> <p><u>WMO algemeen</u> De verwachting is dat een deel van het budget voor zorgvernieuwing niet gebruikt zal worden dit jaar. In het najaar starten overleggen over innovatie waar mogelijke initiatieven uit naar voren zullen komen, maar die pas starten in 2024.</p> <p><u>Armoedebelid</u> De afwikkeling van Orionis over 2022 vindt voor het grootste gedeelte plaats in 2023. De accountant heeft aangegeven dat we voor gemeentelijke jaarrekening 2022 aan moesten sluiten bij de laatst vastgestelde begrotingswijziging (BW) in 2022. In dit geval de 3e BW 2022. Hierdoor is er in de jaarrekening 2022 een lagere bijdrage opgenomen en is er een positief saldo van € 150.000 ontstaan wat onderdeel uitgemaakt heeft van het jaarrekening saldo.</p> <p><u>WMO vervoer – collectieve voorzieningen</u> De uitgaven voor WMO vervoer stijgen ten opzichte van 2022 behoorlijk. De verwachting is</p>	33	26
		26	-89
			1.445
		-35	
		233	
		-50	

	<p>dat de uitgaven uitkomen rond de € 580.000. We hebben een budget van € 630.000. Hierdoor stellen we voor om het budget voor 2023 met € 50.000 te verlagen.</p> <p>We zien na een coronaperiode dat mensen weer meer gebruik maken van het WMO vervoer. De verwachting is dat de lasten in 2024 verder zullen stijgen en in de richting van het beschikbare budget gaan.</p> <p><u>Maatwerkvoorziening</u> In 2022 hebben we behoorlijke kosten gehad voor een stuk maatwerk in de begeleiding. Diverse cliënten hiervan zijn inmiddels doorgestroomd naar de wet langdurige zorg (WLZ) of overleden. Hierdoor zijn deze kosten in 2023 aanzienlijk lager en kunnen we het budget aframen met € 40.000.</p> <p><u>PGB begeleiding en dagbesteding</u> Verstrekte PGB's voor WMO Begeleiding zijn "slechts" € 22.000. Voor 2023 is er nog geen zicht op nieuwe PGB's dus het budget aframen voor 2023.</p> <p><u>Begeleiding</u> De uitgaven voor begeleiding stijgen in 2023 iets ten opzichte van 2022. In 2022 hebben we gezien dat de kostenstijging in de begeleiding stagneerde. We zien nu wel een stijging terugkomen, maar deze stijging brengt de verwachte uitgaven 2023 nog niet naar het niveau van het budget. Hierdoor kunnen we nu € 300.000 aframen. In het najaar zullen we de ontwikkeling van de kosten op nieuw bekijken en eventuele gevolgen voor de meerjarenbegroting proberen in kaart te brengen.</p> <p><u>Diverse voorzieningen WMO inclusief oude jaren</u> De realisatie in de gemeentelijke jaarrekening 2022 vindt plaats op basis van de laatste begrotingswijziging SWVO. Het verschil tussen de definitieve realisatie 2022 en de begrotingswijziging wordt verwerkt in het jaar T+1 (2023).</p> <p><u>Individuele voorzieningen natura jeugd</u> De realisatie in de gemeentelijke jaarrekening 2022 vindt plaats op basis van de laatste begrotingswijziging SWVO. Het verschil tussen de definitieve realisatie 2022 en de begrotingswijziging wordt verwerkt in het jaar T+1 (2023).</p>		
		-40	
		-25	
		-300	
		-117	
		-177	
Volksgesondheid en milieu	<p><u>Riolering</u> Bij de opstelling van de begroting van 2023 zijn aannames gedaan voor de realisatie van investeringskredieten. Diverse investeringen zijn toch nog eind 2022 afgerond waardoor er sprake is van extra afschrijvingslasten in 2023 (€ 31.000).</p>	31	

	De energiekosten voor de rioolgemalen zijn door de hogere tarieven € 55.000 hoger dan begroot.	55	
	Door hogere rentebaten gemeente breed, zie toelichting bij de algemene dekkingsmiddelen, moeten we op grond van de financiële voorschriften ook de toe te schrijven rente aanpassen. Deze was berekend op 0,5% en komt nu op 0% uit. Dit zorgt voor een lagere last op riolering van € 116.000.	-116	
	Het saldo van bovenstaande mutaties voegen we toe aan de voorziening.	31	
	<u>Afval</u> <i>Afval ophaal en -afvoer</i> We hebben een bedrag van € 85.000 aan afrekeningen van OLAZ en ZRD ontvangen over het jaar 2022.	-85	
	<i>Inzameling huisvuil</i> Er zijn hogere inzaamkosten. Op basis van de voorschotnota's is het bedrag bijgesteld.	81	
	<i>Ophalen oud papier</i> Garantiesubsidie In september komt er een nieuw voorstel vanuit de inzamelaars voor de stijging van de prijzen.	70	
	<i>Overige bijdragen GR</i> Door daling van de papierprijzen zijn er lagere opbrengsten.		-34
	<i>Voorziening</i> Er is onttrekking uit de voorziening ten behoeve van de exploitatie door een tekort op afval voor de lasten.	-116	
	<u>Begraven</u> Er zijn lagere opbrengsten lijkbezorgingsrechten eerste halfjaar.		-50
Fysieke leefomgeving	<u>Budget bestemmingsplan +</u> Er zijn erg veel reacties binnen gekomen ten aanzien van het bestemmingsplan waardoor er nog extra kosten gemaakt zullen worden.	25	
	<u>Overgangsregeling kamerverhuur</u> We hebben het project goedkoper uit kunnen voeren waardoor de lasten vrijvallen. . Aangezien we de project zouden dekken uit de reserves is ook daar sprake van een mutatie.	-92	
Overhead	<u>Arbeidsomstandigheden</u> Extra arbokosten als gevolg van uitbreiding personeelsbestand en noodzakelijke extra zorgtrajecten medewerkers in verband met gevolgen corona en toename ziekteverzuim in het algemeen.	37	

	<u>Vervanging directie</u> Er zijn minder kosten nodig voor interim inhuur.	-50	
Algemene dekking	<p><u>Dividend ZEH</u> We ontvingen van ZEH (voorheen PZEM) een dividenduitkering over het jaar 2022 van € 2.794.502. Dit bedrag wordt, volgens afspraak, ingezet om een kapitaalstorting in GBE Aqua B.V. (aandelen Evides) te doen. We storten het bedrag dat we ontvangen in de hiervoor gevormde bestemmingsreserve zodat deze op het peil van de kapitaalstorting blijft. Zie ook reserves.</p> <p><u>Rente</u> We hebben in de begroting 2023 onterecht een te laag bedrag aan te betalen rente opgenomen voor de bestaande lening portefeuille. Dit stellen we in deze rapportage bij (€ 59.000).</p> <p>De toe te rekenen rente, zoals vermeldt bij het onderdeel riolering in het programma volksgezondheid en milieu, is bijgesteld van 0,5% naar 0%. De tegenhanger van deze mutatie is gemuteerd op het taakveld treasury binnen de algemene dekkingsmiddelen.</p> <p>Als gemeente hebben we de verplichting om overtollige financieringsmiddelen te stallen bij 'de schatkist' van het Rijk. Over het uitgestalde geld ontvangen we rente. Door de lagere behoefte aan investeringen is er relatief veel geld gestald bij het Rijk en ontvangen we een rente van € 548.000.</p> <p><u>Precariobelasting</u> Opbrengst Precario terrassen over 2022 is hoger dan verwerkt in de jaarrekening.</p> <p><u>Algemene uitkering</u> Op 31 mei is de meicirculaire van het gemeentefonds verschenen. In deze circulaire zijn loon- en prijsbijstellingen voor de jaren 2022 en 2023 verwerkt € 199.000. Verder zijn er mutaties geweest in de maatstaven en gewichten waarover we als gemeente € 327.000 ontvangen. Het grootste deel wordt veroorzaakt door de uitkomsten van een periodiek landelijk bodemonderzoek. Hieruit is gebleken dat de gesteldheid van de bodem minder goed is waardoor we meer ontvangen uit het gemeentefonds.</p> <p><u>Taakmutaties</u> Verder hebben we voor een bedrag van € 118.000 ontvangen voor taakmutaties en decentralisaties. Dit zijn gelden waarvoor het Rijk een doel in gedachten heeft, maar waar we als gemeente geen bestedingsverplichting hebben. Een deel van</p>	2.795	
		59	
		116	
			548
			32
			1.080

	<p>deze mutaties ramen we in deze rapportage als last op het betreffende programma (onder andere taal voor ontheemden uit Oekraïne, wet goed verhuurderschap).</p> <p>Voor het restant bekijken we eerst wat we qua beleid nodig denken te hebben en komen we mogelijk op een later moment bij u terug met deze gelden als dekking.</p>		
Onvoorzien	<p><u>Project Interreg Vlaanderen</u> Het project Nederland Toerisme in balans is beëindigd waardoor het budget vrijvalt.</p>	-35	
Reserves	<p><u>Algemene reserve</u> Betreft de vrijval van het project overgangsregeling kamerverhuur Zie ook de toelichting bij het programma fysieke leefomgeving.</p> <p>Het resultaat van de 2^e bestuurs-rapportage 2023 voegen we toe aan de algemene reserve.</p> <p><u>Bijdrage investeringen exploitatie</u> Betreft de transitiekosten voor de units van de opvang van Oekraïners. Zie ook de toelichting in het programma sociaal domein.</p> <p><u>Reserve deelneming GBE Aqua</u> Zie ook algemene dekking bij dividend ZEH.</p>	<p>92</p> <p>2.193</p> <p>2.795</p>	<p>1.445</p>

Grondbedrijf

In begrotingswijziging 6 hebben we mutaties opgenomen met betrekking tot het grondbedrijf. De toelichting op deze mutaties zijn hieronder toegelicht.

Begrotingswijziging op programmaniveau

nr. 6 Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Begroting voor wijziging			006 begrw 6 - grexen 2e burap			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	2.963	7.118	-4.155	0	0	0	2.963	7.118	-4.155
Veiligheid	3.176	53	3.122	0	0	0	3.176	53	3.122
Verkeer, vervoer en waterstaat	9.804	993	8.811	0	0	0	9.804	993	8.811
Economie	2.569	12.608	-	0	0	0	2.569	12.608	-
			10.039						10.039
Onderwijs	3.336	1.183	2.153	0	0	0	3.336	1.183	2.153
Sport, cultuur en recreatie	13.696	2.023	11.673	0	0	0	13.696	2.023	11.673
Sociaal domein	23.823	7.068	16.754	0	0	0	23.823	7.068	16.754
Volksgesondheid en milieu	9.824	7.502	2.322	0	0	0	9.824	7.502	2.322
Fysieke leefomgeving	12.918	8.753	4.165	-3.516	-3.903	387	9.402	4.850	4.552
Overhead	11.654	231	11.423	0	0	0	11.654	231	11.423
Algemene Dekkingsmiddelen	1.040	46.087	-	0	0	0	1.040	46.087	-
			45.047						45.047
Onvoorzien	129	0	129	0	0	0	129	0	129
Overige baten en lasten	814	1	812	0	0	0	814	1	812
Geraamd totaal van baten en lasten	95.744	93.619	2.125	-3.516	-3.903	387	92.228	89.716	2.512
Reserves	8.663	10.788	-2.125	-387	0	-387	8.276	10.788	-2.512
Kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Interne producten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	8.663	10.788	-2.125	-387	0	-387	8.276	10.788	-2.512
Totaal	104.407	104.407	0	-3.903	-3.903	0	100.504	100.504	0

Grondverkopen

Bij diverse projecten passen we de geraamde grondverkopen aan door ze te verschuiven van 2023 naar 2024. Het betreft de volgende grootste mutaties:

- Nimmerdor I Grijskerke € 400.000 met winstneming € 329.000
- Bouwlust III Aagtekerke € 1.113.030 resterende kavels
- Toekomstige uitbreiding Veere € 188.000 met winstneming € 58.000
- Fort den Haak Vrouwenpolder € 949.392 kavelverkoop

Overige grote begrotingswijzigingen

Het betreft de volgende grootste mutaties van 2023 naar 2024:

- Singelproject Domburg € 300.000 woonrijp maken
- Serooskerke Oost € 600.000 bouwrijp maken en € 40.000 groenvoorzieningen

De grootste mutatie van 2024 naar 2023:

- Singelproject Domburg € 48.000 bouwrijp maken : aanleg terreinen voor sloop panden Zuidstraat - Singel

Mutaties budgetten onvoorzien

In lijn met art 5 lid 4 van de financiële verordening geven we via onderstaande overzichten inzicht in de uitputting van de budgetten onvoorzien in de eerste bestuursrapportage.

Structureel onvoorzien

Toelichting:

23B.06263 betreft de jaarlijkse kosten RX Base Object voor implementatie omgevingswet.

Wijziging	Toelichting	2023	2024	2025	2026
Stand na eerste bestuursrapportage		20.945	25.207	48.865	74.720
Begr.wijz. 4 - collegebesluiten	23B.06263 RX. Base object applicatie	0	-1.843	-1.843	-1.843
Begr.wijz. 158 technisch overig	v 65050001 opschonen budget	-13,33	-13,33	-13,33	-13,33
Stand na tweede bestuursrapportage		20.932	23.351	47.009	72.864

Eenmalig onvoorzien

23B.05962 betreft de beëindiging project Interreg Vlaanderen-Nederland Toerisme in Balans voor uitvoering werkpakketten en bijdrage subsidieproject.

Winterzwemmen betreft zwembad Serooskerke waar de proef met het winterzwemmen is gestopt vanwege technische redenen.

23B.04823 betreft Zeeuws Archief aanvullende dekking voor bijdrage gemeenschappelijke regeling, stadhuiscollectie en e-depot.

Wijziging	Toelichting	Bedrag
Stand na eerste bestuursrapportage		72.218
Begr.wijz. 4 - collegebesluiten	23B.05962 Beeindiging proj. Inter.-VI.	35.000
begrw 5 - 2e burap	Correctie winterzwemmen	8.760
Begr.wijz. 205 Raadsbesluiten 05-07	23B.04823 ZA 1e BW 23 en PB 24	-7.483
Stand na tweede bestuursrapportage		108.495

Mutaties bestemmingsreserves

In lijn met art 5 lid 4 van de financiële verordening geven we via onderstaande overzicht inzicht in het beslag op de bestemmingsreserves in de tweede bestuursrapportage.

Reserve	Soort	Wijziging	Toelichting	Bedrag
Lokaal onderwijsbeleid	Onttrekking	5	Correctie onttrekking School Biggekerke	5.000
Bijdrage investeringen exploitatie	Toevoeging	5	Transitiekosten units Domburg + Koudekerke	1.445.300
Nog af te ronden proj/werkzaamheden	Onttrekking	4	23B.05962 Beeindiging project Interreg Vlaanderen	12.670
*Nog af te ronden proj/werkzaamheden	Onttrekking	5	Aframen pers gebouwenbeheer	-18.500
*Nog af te ronden proj/werkzaamheden	Onttrekking	5	Correctie 2e burap	18.500
*Nog af te ronden proj/werkzaamheden	Toevoeging	5	Overgangsregeling kamerverhuur	91.709
*Nog af te ronden proj/werkzaamheden	Onttrekking	5	Overgangsregeling kamerverhuur	-91.709
Deelneming GBE Aqua	Toevoeging	5	Dividend ZEH over 2022	2.794.503
Grondbedrijf	Toevoeging	6	Vertr. <u>grondverkoop</u> winstneming naar 2024	-58.000
Grondbedrijf	Toevoeging	6	Winstneming naar 2024	-329.000

*Bij de slotwijziging 2022 en de jaarrekening 2022 zijn voorstellen gedaan voor het doorschuiven van budget naar 2023. Uit voortschrijdend inzicht blijkt dat twee projecten voor € 110.209 minder zijn uitgevoerd. We hadden voorzien dit bedrag uit de reserve nog uit te voeren projecten te dekken. Dit is niet meer nodig.

Verder onttrekken we het bedrag uit de reserve nog af te ronden projecten en voegen dit toe aan de algemene reserve zodat er niet onterecht geld in de reserve nog af te ronden projecten blijft staan.

Mutaties op investeringskredieten

In de bestuursrapportage hebben eveneens mutaties plaatsgevonden op investeringskredieten. We onderscheiden de mutaties in deze rapportage in afwijkingen in relatie tot artikel 5, lid 3, de informatieplicht voor de aan- en verkoop van (on)roerende goederen én het verstrekken van, kapitaal, leningen, waarborgen en garanties op basis van art 8 in de financiële verordening.

Afwijkingen

Het creëren van een schuilvoorziening op de begraafplaats in Biggekerke valt € 2.500 duurder uit. Dit valt met 6% nog binnen de grenzen van de financiële verordening. Via dit voorstel informeren we u over de afwijking.

Daarnaast bent u in een eerder stadium geïnformeerd over een de transitiekosten voor het plaatsen van woonunits in Koudekerke en Domburg. Door het goedkeuren van de de begrotingswijzigingen voteert u het investeringskrediet.

Investeringskrediet	Wijziging	Toelichting	Huidig krediet	Afwijking	Nieuw krediet	%
Plaatsen schuilvoorz, aula bergaafpl Biggekerke	4	23B.04313 Schuilv. Begraafplaats Biggekerke	42.500	2.500	45.000	6%
Woonunits opvang voor Oekraïne	5	Transitiekosten units Domburg + Koudekerke	1.445.300	nvt		

Aan- en verkoop van (on)roerende goederen transacties

Het totaalbedrag aan transacties van aankopen en verkopen blijft onder de € 4 mln. per jaar zoals genoemd in artikel 8 van de financiële verordening.

Toelichting	Bedrag
Totale transacties t/m 1^e rapportage	1.043.709
Aankoop grond Versluijsschool Aagtekerke	325.000
Totale transacties t/m 2^e rapportage	1.368.709

Verstreckte leningen, waarborgen en garanties

Op basis van art. 8 lid 1a van de financiële verordening informeren we u over verstrekt(e) kapitaal, leningen, waarborgen en garanties.

Voor het verstekken van kapitaal aan de deelneming in GBE Aqua BV (Evides) heeft u in september 2021 een besluit genomen. De dividenden die we ontvangen van ZEH (voorheen PZEM) storten we 1-op-1 door aan GBE tot het moment dat de aangetrokken lening is afgelost.

Toelichting	Bedrag
Storting startersfonds SVN leningen	195.000
Kapitaalstorting ZEH 2022 deelneming GBE Aqua	2.794.503

Grondexploitaties in voorbereiding

Immateriële vaste activa (x € 1.000)

Toelichting:

Het activeren van voorbereidingskosten voor grondexploitaties (grex) als kosten van onderzoek en ontwikkeling is toegestaan bij:

- De kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening;
- De kosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan. Na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actieve grex of afgeboekt worden t.l.v. het jaarresultaat;
- Plannen tot ontwikkeling van de grond moeten bestuurlijke instemming hebben van de raad of gedelegeerd van het college.

Order omschrijving	Boekwaarde	Opmerking
Koudekerke, uitbreiding bedrijventerrein Karreveld	- 234	Boekwaarde negatief door ontvangen subsidie
Domburg, uitwerking visie	46	Maakt onderdeel uit van project Nehalenniagebied
Grijpskerke, Nimmerdor II, ov.kn.	2	
Zoutelande, herontw. Vrm. Scholen, ov.kn	5	
Domburg, Zandwegje, ov.kn.	8	
Domburg, Roosjesweg, ov.kn.	1	
Gapinge, ontwikkeling Schotsehoek	5	Kosten maken onderdeel uit van inbrengwaarde bij vaststelling grex
Oostkapelle, omgeving Halve Maan/scholen	273	Maakt onderdeel uit van MV project
Serooskerke, omgeving Zandput/scholen	9	Maakt onderdeel uit van MV project

Materiële Vaste Activa (strategische gronden) (x € 1.000)

Toelichting:

Betreft niet in exploitatie genomen gronden waarvoor als strategische gronden of de bestemmingswaarde of de marktwaarde geldt.

Het verschil met de boekwaarde is dan het financieel risico.

Strategische gronden	Boekwaarde	Bestemmingswaarde	Marktwaarde	Financieel risico	Opmerking
Grijpskerke, Nimmerdor II	164		164	0	Afgeboekt naar marktwaarde in 2019
Grijpskerke, Nimmerdor III	164		164	0	Afgeboekt naar marktwaarde in 2019
Domburg, locatie molen	1.778		1.778	0	Verwerkt conform BBV voorschriften boekwaarde = marktwaarde
Domburg, Zandwegje	1.141		1.141	0	Verwerkt conform BBV voorschriften boekwaarde = marktwaarde
Domburg, Roosjesweg	121		121	0	Verwerkt conform BBV voorschriften boekwaarde = marktwaarde
Koudekerke, Badhuisstraat 8a	341		341	0	Verwerkt conform BBV voorschriften boekwaarde = marktwaarde
Aankoop gronden Molenwal Zeeuwland	74		74	0	Verwerkt conform BBV voorschriften boekwaarde = marktwaarde
Domburg, Roosjesweg 8 en 8a	801		801	0	Verwerkt conform BBV voorschriften boekwaarde = marktwaarde
Grondopslagterrein Zoutelande	20		20	0	
Aankoop perceel K 2307 KdK 2005	70		70	0	
Grondruil Biggekerke Vliedberg/Schvl.str. 2007	43		43	0	
Aankoop grond 't Singeltje Veere 2007	31		31	0	
Gapinge, grond vrm. School 'De Schutte'	136		136	0	Gronden maken onderdeel uit van het project betaalbaar wonen / taskforce wonen

Investerings

Op basis van artikel 6, lid 2g van de financiële verordening nemen we hieronder het overzicht van de lopende investeringskredieten op. Het overzicht geeft inzicht in de uitputting tot begin september.

Order	Order omschrijving	Begroting	Realisatie	Verpl- lichting	Vrije ruimte	% besteed
7000005	Project MV algemeen	1.384.419	815.643	0	568.775	58,92%
7000006	Project MV Aagtekerke	178.250	131.509	0	46.741	73,78%
7000007	Project MV Oostkapelle	337.438	314.283	0	23.155	93,14%
7000008	Project MV Serooskerke	264.645	240.021	2.896	21.728	90,70%
7000009	Project MV Westkapelle	252.956	248.310	0	4.646	98,16%
7000017	Project MV Serooskerke Zandput	82.292	64.008	0	18.284	77,78%
7000039	Verduurzamen Spil Gapinge	88.350	98.816	28.580	-39.046	111,85%
7000040	Verduurzamen Stadhuis Veere	114.000	29.601	88.909	-4.510	25,97%
7000046	Renovatie Halve Maan Oostkapelle	3.873.884	3.847.717	11.846	14.321	99,32%
7000047	Herrijst vervanging meubilair	48.400	36.587	0	11.813	75,59%
7000052	Vervanging tafels De Spil Gapinge	10.642	11.948	0	-1.306	112,28%
7000055	MFA Aagtekerke	3.373.948	2.915.129	434.480	24.340	86,40%
7000057	Project MV Wkp sportacc. en scholen	850.000	90.610	0	759.390	10,66%
7000058	Zonnepanelen MFA Zoutelande	58.402	0	0	58.402	0,00%
7000059	MFA Aagtekerke sportmateriaal	18.140	4.389	34.912	-21.162	24,20%
7000061	MFA Aagtekerke inventaris	131.532	33.284	21.367	76.880	25,31%
7000062	MFA Aagtekerke gezondheidsdeel	377.000	328.732	27.644	20.624	87,20%
7000066	Elec bedr bus Opre	33.926	0	0	33.926	0,00%
*7000069	Gesloten bestelauto klein	26.613	31.213	0	-4.600	117,28%
*7000070	7 gesl. Bestelautol middelgr	248.027	335.133	0	-87.106	135,12%
*7000071	Gesloten bestelauto mgr extra deur	34.031	71.123	0	-37.092	209,00%
7000072	Verduurzame verlichting Ons Huis	20.850	24.309	0	-3.459	116,59%
7000073	MFA's en dorpshuizen - Verv. meubilair	49.465	3.993	0	45.472	8,07%
7000074	Verduurzamen verlichting Schuttershof	17.500	1.465	0	16.035	8,37%
7000075	Serooskerke Zandput renov verenigingsgeb	75.000	5.759	0	69.241	7,68%
7000076	Serooskerke nieuwbouw gymzaal SK Oost	175.000	-14.651	0	189.651	-8,37%
7000077	Oostkapelle inventaris sporthal HM	67.500	70.221	0	-2.721	104,03%
7000078	Oostkapelle inventaris ontm.centrum HM	138.000	146.845	0	-8.845	106,41%
7000079	Westkapelle nieuwbouw sportaccommodatie	0	7.314	0	-7.314	
7000081	Vervanging vloerbekleding Schuttershof	20.000	5.236	0	14.764	26,18%
7000082	Toegankelijk Stadhuis Ve voor minderval	250.000	0	0	250.000	0,00%
7000083	Bus chassis kiepend	46.519	0	0	46.519	0,00%
7000084	Bus chassis kiepend veegvuil (2x)	136.890	0	0	136.890	0,00%
7000085	Tractor New Holland	65.500	0	0	65.500	0,00%
7000086	Vervang meub, inrichting dorps, mfa's	44.770	11.579	0	33.191	25,86%
7000087	Materieelplan: greenclipper E-maaier	33.405	34.447	0	-1.042	103,12%

7000088	Aankoop grond gymzaal Serooskerke	82.000	0	0	82.000	0,00%
7005000	Deelneming GBE Aqua B.V.	2.598.842	4.974.200	0	-2.375.358	191,40%
7101000	Vervan gevelbekleding brandweergarage SK	27.500	22.246	0	5.254	80,89%
7201015	GVVP 2019, looproutes Db,kruispnt Gk	150.000	0	0	150.000	0,00%
7201019	Nehalennia gebied regiodeal	623.429	57.724	16.300	549.405	9,26%
7201026	Wkp, Molenwal incl. infra (VA7201046)	430.000	80.541	0	349.459	18,73%
7201029	Zoutelande Duinweg + deel Langendam	1.736.500	1.760.945	0	-24.445	101,41%
7201031	Infra rondom zwembad-Zandput	250.000	32.599	0	217.401	13,04%
7201032	Oostkapelle Infra rondom HM en scholen	549.000	7.197	0	541.803	1,31%
7201033	reconstr. Dorpsplein KK	287.000	37.716	0	249.284	13,14%
7201034	vervangen armaturen 2022	106.000	54.772	0	51.228	51,67%
7201035	vervangen lichtmasten 2022	134.250	70.597	0	63.653	52,59%
7201036	Buslus Serooskerke	117.000	118.741	0	-1.741	101,49%
7201037	Aansluitingen parallelweg, park.terr Vrp	50.000	0	0	50.000	0,00%
7201038	Snelheidsr. bebouwde kom Noordweg Okp	101.584	1.584	0	100.000	1,56%
7201039	Fietsoversteken bij een kruispunt Gk	110.648	-57.232	0	167.880	-51,72%
7201040	Fietspad zuidkant Hondegemseweg in Gk	510.839	-19.040	0	529.880	-3,73%
7201041	Vervangen lichtmasten 2023	63.500	0	0	63.500	0,00%
7201042	Vervangen armaturen 2023	74.250	0	0	74.250	0,00%
7201043	Aanpassen een 8-tal bebouwde kom grenzen	569.816	59.697	0	510.119	10,48%
7201044	Herinrichting Duinstraat Koudekerke	125.000	0	0	125.000	0,00%
7201045	Ooststraat, Markt, Weststraat Domburg	0	24.274	0	-24.274	0,00%
7202017	Toiletgebouw Nieuwstraat Zoutelande	75.000	61.983	0	13.017	82,64%
7202019	Toiletgebouw de Bucksweg wkp	65.000	55.645	0	9.355	85,61%
7202020	herinr. Ppl Domburgseweg OKP	398.281	359.810	0	38.471	90,34%
7202021	herinr. Terrein De Bucksweg WKP	642.120	350.425	0	291.695	54,57%
7202022	uitbreiding/herinr. (gratis) p-terr	450.000	11.608	0	438.392	2,58%
7202023	Grondaank(gratis)parkeerruimte divkernen	150.000	2.084	0	147.916	1,39%
7202028	Herinr. ppl Strandweg Dishoek	700.000	17.865	0	682.135	2,55%
7202030	Fietsparkeerplaatsen	100.000	246	0	99.754	0,25%
7202031	Toeristische Hub inhoud, aankleding Db	750.000	0	0	750.000	0,00%
7202032	Inrichten buitendijks parkeren	100.000	615	0	99.385	0,62%
7202033	Ombouw automaten naar kentekenparkeren	121.300	0	0	121.300	0,00%
7202034	Toiletgebouw Calandplein Westkapelle	85.000	50.932	10.375	23.693	59,92%
7202035	Toilet buitendijks Wkp bij paviljoen	85.000	37.550	0	47.450	44,18%
7202036	Uitbreiding openbaar toiletten	65.000	3.187	0	61.813	4,90%
7202037	Toiletten waterschap bekleden, vergunnen	80.000	38.790	0	41.210	48,49%
7203004	Herstel Noorderhoofd Veere	0	297	0	-297	0,00%
7302000	Aankoop grond Koudekerke	532.100	533.506	0	-1.406	100,26%
7302001	Aankoop grond Koudekerke (prov)	220.000	220.118	0	-118	100,05%
7402002	Bouw 2 scholen onder 1 dak Okp	266.000	122.509	5.366	138.126	46,06%
7402004	Westkapelle nieuwbouw 2 scholen^1 dak	0	8.713	0	-8.713	0,00%

7402005	Serooskerke nieuwbouw school SK Oost	210.000	4.800	0	205.200	2,29%
7402006	Aankoop grond school Serooskerke	192.000	0	0	192.000	0,00%
7402007	Nieuwbouw Versluijsschool	344.000	0	0	344.000	0,00%
7402008	Versluijsschool Agt grondaankoop	325.000	0	0	325.000	0,00%
**	Upgrade zwembad 25jr	591.013	622.630	13.263	-44.880	105,35%
7502005						
7502008	Maatr.bestrijden droogte sportvelden2021	93.150	22.597	0	70.553	24,26%
7502009	Oostkapelle renherinr Sportpark Duinhelm	840.000	-28.403	0	868.403	-3,38%
7505003	Maken toiletvoorziening molen Koudekerke	32.000	5.059	3.990	22.951	15,81%
***	Speeltuyn Westkapelle	140.000	164.235	0	-24.235	117,31%
7507006						
7507007	Waterwagen OPRU	28.850	0	0	28.850	0,00%
7507008	Speelruimte, pumtrackbaan Koudekerke	125.000	0	0	125.000	0,00%
7507009	Verplaatsing skatebaan Aagtekerke	60.000	0	0	60.000	0,00%
7601001	Huisv. strandhuisjes Veere voor Oekraine	419.018	413.555	0	5.463	98,70%
7601002	Woonunits opvang voor Oekraine	0	339.060	0	-339.060	0,00%
7702023	Verv.riolering, afkoppeling,knelpt 2021	1.243.740	1.243.740	0	0	100,00%
7702028	vervanging & afkop.knelp 2022	1.061.970	776.429	0	285.541	73,11%
7702031	Krediet vervangen bestaande riolering	1.238.290	-97.375	0	1.335.665	-7,86%
7702032	Krediet vergroten persleiding 2023	80.000	0	0	80.000	0,00%
7702033	Krediet vervangen drainage 2023	50.000	17.577	0	32.423	35,15%
7702034	Krediet vervangen hoofdrioolgemalen 2023	120.000	16.272	0	103.728	13,56%
7703006	Vervanging 11 plastic containers	240.000	239.782	0	218	99,91%
7703009	Reguliere verv.ondergr.containers 2021	25.000	0	0	25.000	0,00%
7703010	Verv. 25 ondergr.containers restafv 2021	125.000	121.096	0	3.904	96,88%
7703012	vervanging containers restafval	175.000	0	0	175.000	0,00%
7703013	reguliere vervanging 25 containers	125.000	0	0	125.000	0,00%
7703014	vervanging ondergrondse cont.	25.000	0	0	25.000	0,00%
7703015	Vervang 25 ondergrondse cont restafval	212.500	0	0	212.500	0,00%
7703016	Ondergrond cont restafval luiers Gapinge	12.000	0	0	12.000	0,00%
7703017	Ondergron cont PMD in Buiten de Veste Ve	12.000	3.311	0	8.689	27,59%
7703018	Koop 600 stuks minicontainer	18.000	13.230	0	4.770	73,50%
7705007	Aankoop grond begrpl Okp	0	5.651	0	-5.651	0,00%
7705008	Uitbreiding begraafplaats Oostkapelle	361.000	0	0	361.000	0,00%
7705009	Plaatsen schuilvoorz, aula bergaafpl Bgk	45.000	0	0	45.000	0,00%
7705010	Uitbreiding begraafplaats Veere/Zanddijk	250.000	0	0	250.000	0,00%
7705011	Plaatsen columbaria	12.000	0	0	12.000	0,00%
7724204	Uitbreiding columbaria 2021	18.000	1.857	0	16.143	10,32%

*Op deze budgetten is er een overschrijding wegens de BPM. Leverancier moest een all-in prijs leveren en BPM wordt achteraf betaald. Inkoop heeft de leverancier aangeschreven.

De bedoeling is dat de BPM gecrediteerd wordt en het bedrag dient teruggestort te worden op onze rekening.

** Op het budget van upgrade zwembad Serooskerke is nog te boeken: de nog te ontvangen Spuk.

*** Op het budget van de speeltuin Westkapelle is nog te boeken: nog te ontvangen bijdrage van de stichting van € 70.000 vanuit crowdfunding en een bijdrage vanuit toeristisch impuls van € 50.000. Zie nader het raadsvoorstel voor detail informatie.

